HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a opta)

16 iunie 2011 *

În cauza T-211/08,

Putters International NV, cu sediul în Cargovil (Belgia), reprezentată de K. Platteau, avocat,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de domnii A. Bouquet și F. Ronkes Agerbeek, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare în parte a Deciziei C(2008) 926 final a Comisiei din 11 martie 2008 privind o procedură în temeiul articolului 81 [CE] și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul COMP/38.543 – Servicii de mutări internaționale), precum și, cu titlu subsidiar, o cerere de anulare sau de reducere a amenzii aplicate reclamantei,

* Limba de procedură: olandeza.

TRIBUNALUL (Camera a opta),

compus din domnii S. Papasavvas, îndeplinind funcția de președinte, N. Wahl și A. Dittrich (raportor), judecători,

grefier: domnul J. Plingers, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 6 mai 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

Situația de fapt

1. *Obiectul litigiului*

1 Conform Deciziei C(2008) 926 final a Comisiei din 11 martie 2008 privind o procedură în temeiul articolului 81 [CE] și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul COMP/38.543 – Servicii de mutări internaționale) (denumită în continuare „decizia"), al cărei rezumat este publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 11 august 2009 (JO C 188, p. 16), reclamanta, Putters International NV, a participat la o înțelegere pe piața serviciilor de mutări internaționale din Belgia având ca obiect stabilirea, în mod direct și indirect, a prețurilor, împărțirea pieței și manipularea procedurii de depunere a ofertelor. Comisia Comunităților Europene menționează că

înțelegerea a funcționat pentru o perioadă de aproape 19 ani (din octombrie 1984 până în septembrie 2003). Membrii acesteia ar fi stabilit prețurile, ar fi prezentat devize false (numite „devize de complezență", denumite în continuare „DDC") clienților și s-ar fi despăgubit reciproc pentru ofertele respinse prin intermediul unui sistem de compensații financiare (denumite în continuare „comisioane").

2. *Reclamanta*

2 Putters International (denumită în continuare „Putters" sau „reclamanta") există sub forma unei societăți pe acțiuni începând cu data de 9 ianuarie 1997. În cursul exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2006, Putters a realizat o cifră de afaceri consolidată la nivel mondial în valoare de 3 950 907 euro.

3. *Procedura administrativă*

3 Potrivit deciziei, Comisia a deschis procedura din proprie inițiativă, întrucât dispunea de informații care indicau că o serie de societăți belgiene care își desfășoară activitatea în sectorul mutărilor internaționale participau la acorduri susceptibile să intre sub incidența interdicției prevăzute la articolul 81 CE.

4 Astfel, în temeiul articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, primul regulament de aplicare a articolelor 81 [CE] și [82] CE (JO 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3), în luna septembrie 2003, au fost efectuate verificări la sediile Allied Arthur Pierre NV, Interdean NV, Transworld International NV și Ziegler SA. În urma acestor verificări, Allied Arthur Pierre a introdus o cerere prin care a solicitat imunitate sau reducerea amenzii conform Comunicării Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele

referitoare la înțelegeri (JO 2002, C 45, p. 3, denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea din 2002”). Allied Arthur Pierre a recunoscut participarea sa la acordurile privind comisioanele și DDC-urile, a enumerat concurenții implicați, în special un concurent care nu a fost cunoscut anterior de serviciile Comisiei, și a prezentat documente care confirmă declarațiile sale orale.

5 În temeiul articolului 18 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 [CE] și 82 [CE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167), au fost adresate mai multe solicitări scrise de informații întreprinderilor participante la acordurile anticoncurențiale, concurenților, precum și unei organizații profesionale. La 18 octombrie 2006, a fost adoptată comunicarea privind obiecțiunile și a fost notificată mai multor societăți. Toți destinatarii au răspuns la aceasta. Reprezentanții lor, cu excepția celor ai societăților Amertranseuro International Holdings Ltd, Stichting Administratiekantoor Portielje, Team Relocations Ltd și Trans Euro Ltd, au invocat dreptul lor de acces la documentele conținute în dosarul Comisiei, care erau accesibile exclusiv în clădirile acesteia. Accesul le-a fost acordat pentru perioada 6-29 noiembrie 2006. La 22 martie 2007 a avut loc audierea.

6 La 11 martie 2008, Comisia a adoptat decizia.

4. *Decizia atacată*

7 Comisia afirmă că destinatarii deciziei, printre care și reclamanta, au participat la o înțelegere în sectorul serviciilor de mutări internaționale în Belgia, unde li se angajează răspunderea pentru aceasta. Participanții la înțelegere ar fi stabilit prețuri, și-ar fi împărțit clienții și ar fi manipulat depunerile de oferte cel puțin între 1984 și 2003. În consecință, aceștia ar fi săvârșit o încălcare unică și continuă a articolului 81 CE.

8 În opinia Comisiei, serviciile în cauză cuprind atât mutarea bunurilor aparținând persoanelor fizice, care sunt particulari sau angajați ai unei întreprinderi sau ai unei instituții publice, cât și mutarea bunurilor aparținând întreprinderilor sau instituțiilor publice. Aceste mutări se caracterizează prin faptul că Belgia constituie punctul lor de origine sau de destinație. Ținând seama de asemenea de faptul că toate societățile în cauză care furnizează servicii de mutări internaționale sunt situate în Belgia și că activitatea care face obiectul înțelegerii se desfășoară în Belgia, Comisia a considerat, așadar, că centrul geografic al înțelegerii se afla în Belgia.

9 Cifra de afaceri cumulată a participanților la înțelegere aferentă serviciilor de mutări internaționale în Belgia a fost estimată de Comisie la suma de 41 de milioane de euro pentru anul 2002. Având în vedere că aceasta a estimat dimensiunea sectorului la o valoare de aproximativ 83 de milioane de euro, cota de piață cumulată deținută de întreprinderile implicate a fost stabilită la aproximativ 50 %.

10 Comisia menționează că înțelegerea avea în vedere în special stabilirea și menținerea unor prețuri ridicate și împărțirea pieței în mod concomitent sau succesiv sub mai multe forme: acorduri privind prețurile, acorduri privind împărțirea pieței printr-un sistem de ofertă de acoperire (DDC-urile) și acorduri privind un sistem de compensații financiare pentru ofertele respinse sau pentru cazurile în care nu există ofertă (comisioanele).

11 Comisia consideră că, în perioada cuprinsă între anul 1984 și începutul anilor '90, înțelegerea a funcționat în mod special în temeiul unor acorduri scrise de stabilire a prețurilor. În paralel, ar fi fost introduse comisioanele și DDC-urile. Un comision ar fi un element ascuns în prețul final pe care consumatorul trebuia să îl plătească fără a primi o prestație echivalentă. Astfel, acesta ar reprezenta o sumă de bani pe care societatea furnizoare de servicii de mutări care a obținut contractul având ca obiect o mutare internațională o datora concurenților care nu obținuseră contractul, indiferent dacă aceștia din urmă ar fi prezentat, la rândul lor, o ofertă sau s-ar fi abținut să facă acest lucru. Așadar, ar fi vorba despre un fel de compensație financiară în favoarea societăților furnizoare de servicii de mutări care nu obținuseră contractul. Membrii înțelegerii și-ar fi facturat reciproc comisioanele pentru ofertele respinse sau în privința cărora aceștia s-ar fi abținut, invocând servicii fictive, iar cuantumul

acestor comisioane ar fi fost facturat clienților. Comisia afirmă că această practică trebuie considerată ca fiind o stabilire indirectă a prețului pentru serviciile de mutări internaționale în Belgia.

12 Membrii acestei înțelegeri ar fi cooperat de asemenea în vederea prezentării unor DDC-uri, care i-ar fi lăsat pe clienți, adică pe angajatorii care plăteau suma aferentă mutării, să creadă în mod eronat că puteau să aleagă conform unor criterii bazate pe concurență. Un DDC ar fi un deviz fictiv prezentat clientului sau persoanei care se muta de o societate furnizoare de servicii de mutări care nu avea intenția să realizeze mutarea. Prin prezentarea DDC-ului, societatea furnizoare de servicii de mutări care dorea să obțină contractul (denumită în continuare „societatea solicitantă") ar fi procedat astfel încât instituția sau întreprinderea să primească mai multe devize, fie direct, fie indirect, prin intermediul persoanei care intenționa să se mute. În acest scop, societatea solicitantă ar fi prezentat concurenților prețul, prima de asigurare și costurile de depozitare la valoarea cărora aceștia trebuiau să factureze serviciul. Acest preț, care era mai ridicat decât prețul propus de societatea solicitantă, ar fi fost ulterior indicat în DDC-uri. În opinia Comisiei, dat fiind faptul că un angajator optează în mod normal pentru societatea furnizoare de servicii de mutări care oferă cel mai redus preț, societățile implicate în aceeași mutare internațională cunoșteau, în principiu, în avans care dintre respectivele societăți ar putea să obțină contractul pentru mutarea menționată.

13 În plus, Comisia subliniază că prețul cerut de societatea solicitantă putea fi mai ridicat decât ar fi fost altfel, întrucât celelalte societăți implicate în același serviciu de mutare ar fi prezentat DDC-uri în care figura un preț indicat de societatea solicitantă. Cu titlu de exemplu, în considerentul (233) al deciziei, Comisia citează un e-mail intern din partea Allied Arthur Pierre din data de 11 iulie 1997 în care se indică următoarele: „[C]lientul a solicitat două [DDC-uri], așadar, putem să cerem un preț ridicat." Prin urmare, Comisia susține că prezentarea unor DDC-uri clienților reprezenta o manipulare a procedurii de depunere a ofertelor, astfel încât prețurile indicate în toate

ofertele ar fi fost în mod deliberat mai ridicate decât prețul oferit de societatea solicitantă și, în orice caz, mai ridicate decât prețurile care ar fi fost oferite într-un mediu concurențial.

14 Comisia susține că aceste acorduri au fost stabilite până în anul 2003. În opinia sa, aceste activități complexe aveau același obiect, și anume stabilirea prețurilor, împărțirea pieței și denaturarea astfel a concurenței.

15 În concluzie, Comisia a adoptat dispozitivul deciziei, al cărui articol 1 are următorul cuprins:

„Întreprinderile următoare au încălcat dispozițiile articolului 81 alineatul (1) [CE] fixând, în mod direct și indirect, prețurile la serviciile de mutări internaționale din Belgia, împărțindu-și între ele o pate a acestei piețe și manipulând procedura de depunere a ofertelor pe parcursul perioadelor indicate:

[…]

(f) societatea [Putters], de la 14 februarie 1997 până la 4 august 2003;

[…]”

16 În consecință, la articolul 2 litera (h) din decizie, Comisia a aplicat reclamantei o amendă în valoare de 395 000 de euro.

17 În vederea calculării cuantumului amenzilor, Comisia a aplicat, în cadrul deciziei, metodologia prezentată în Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003 (JO 2006, C 210, p. 2, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 264, denumite în continuare „Orientările din 2006").

Procedura și concluziile părților

18 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 4 iunie 2006, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

19 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a opta) a hotărât deschiderea procedurii orale. Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 6 mai 2010.

20 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea articolului 1 din decizie, în măsura în care în această dispoziție se reține în sarcina reclamantei o încălcare a articolului 81 alineatul (1) CE;

— anularea articolului 2 din decizie, în măsura în care acesta prevede aplicarea unei amenzi reclamantei;

— dacă este cazul, stabilirea unei amenzi mult mai reduse decât valoarea stabilită de Comisie;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

21 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

22 Reclamanta invocă cinci motive prin care urmărește anularea deciziei și anularea sau reducerea amenzii. Primul motiv privește aplicarea articolului 81 CE, iar celelalte motive se referă la calculul amenzii.

1. *Cu privire la primul motiv referitor la participarea reclamantei la o înțelegere complexă și consolidată*

Argumentele părților

23 Reclamanta îi impută Comisiei că ar fi comis o eroare vădită de apreciere atunci când a reținut că aceasta a participat la o înțelegere complexă și consolidată, deși reclamanta ar fi luat parte doar în mod sporadic la unele practici având ca obiect comisioane și DDC-uri.

24 În primul rând, reclamanta pretinde că obiectivele acordurilor privind prețurile, pe de o parte, și cele ale acordurilor privind comisioanele și DDC-urile, pe de altă parte, sunt total diferite. Acordurile privind comisioanele și DDC-urile nu ar fi avut drept obiectiv stabilirea prețurilor, chiar și în mod indirect. În al doilea rând, părțile la acordul privind prețurile, pe de o parte, și părțile la acordurile privind comisioanele și DDC-urile, pe de altă parte, nu ar fi aceleași. În al treilea rând, reclamanta susține că nu a fost parte la un plan general. Deși ar fi existat o înțelegere complexă între un grup mic de întreprinderi, reclamanta nu ar fi aparținut acestui nucleu dur și afirmă că nu are cunoștință de acordurile privind prețurile. În al patrulea rând, reclamanta subliniază diferența importantă de ordin calitativ dintre participarea sa la anumite practici și existența unei înțelegeri complexe între un număr restrâns de întreprinderi.

25 În replică, reclamanta precizează că cele două obiective distincte urmărite prin înțelegere erau, pe de o parte, menținerea unor prețuri ridicate pentru furnizarea serviciilor de mutări internaționale în Belgia și, pe de altă parte, împărțirea pieței pentru aceste servicii. Totuși, participarea sporadică a reclamantei la practicile referitoare la DDC-uri și comisioane nu ar fi putut să determine o creștere a nivelului general al prețurilor pe piață.

26 Comisia contestă argumentele invocate de reclamantă.

Aprecierea Tribunalului

27 Prin intermediul acestui motiv, reclamanta contestă caracterul anticoncurențial al anumitor practici și susține că nu a participat la încălcarea unică și continuă descrisă în decizie. În consecință, trebuie să se examineze, mai întâi, caracterul anticoncurențial al comisioanelor și al DDC-urilor, ulterior trebuie să se amintească noțiunea de încălcare unică și continuă și, în sfârșit, trebuie să se aplice aceste principii în privința situației reclamantei.

Cu privire la caracterul anticoncurențial al comisioanelor și al DDC-urilor

28 Reclamanta pretinde că acordurile privind comisioanele și DDC-urile nu aveau în vedere – nici chiar în mod indirect – stabilirea prețurilor. Această afirmație nu poate fi reținută. În ceea ce privește comisioanele, numărul și nivelurile, acestea erau determinate în avans, înainte ca societățile care furnizează servicii de mutări să prezinte clienților devizele lor. Comisioanele au majorat, așadar, în mod inevitabil nivelul prețurilor, întrucât cheltuielile determinate de acestea erau transferate asupra clienților. În ceea ce privește devizele, prețul indicat într-o ofertă „falsă" era stabilit de societatea care formulase cererea și era acceptat de societatea care a stabilit DDC-ul, ceea ce permitea celei dintâi societăți să stabilească un preț mai ridicat decât cel rezultat din jocul liberei concurențe, care era apropiat de prețul „fals" convenit de comun acord. În considerentul (233) al deciziei, Comisia a demonstrat acest efect al practicii DDC-urilor asupra prețurilor (a se vedea punctul 13 de mai sus).

29 În ceea ce privește argumentele conform cărora DDC-urile erau prezentate doar după ce clientul făcuse alegerea, trebuie subliniat că persoana care se află în contact cu furnizorul, de exemplu, agentul Comisiei, nu este clientul veritabil al societăților furnizoare de servicii de mutări. De fapt, revine întreprinderii sau instituției care plătește suma aferentă mutării obligația să aleagă o societate furnizoare de servicii de mutări. Scopul pentru care numeroase întreprinderi și instituții publice solicită prezentarea mai multor oferte este tocmai de a-și rezerva posibilitatea de a alege.

30 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia participarea reclamantei la practici privind DDC-urile și comisioanele nu a putut determina o majorare a nivelului general al prețurilor pe piață, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în vederea aplicării articolului 81 alineatul (1) CE, luarea în considerare a efectelor concrete ale unui acord este superfluă, din moment ce acesta are ca obiect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței (a se vedea Hotărârea Curții 13 iulie 1966, Consten și Grundig/Comisia, 56/64 și 58/64, Rec., p. 429 și 496,

și Hotărârea Tribunalului din 6 aprilie 1995, Ferriere Nord/Comisia, T-143/89, Rec., p. II-917, punctul 30).

Cu privire la noțiunea de încălcare unică și continuă

31 În Hotărârea din 8 iulie 1999, Comisia/Anic Partecipazioni (C-49/92 P, Rec., p. I-4125, punctul 82), Curtea a afirmat că ar fi artificială subdivizarea unui comportament continuu, caracterizat printr-o singură finalitate, considerând că ar fi format din mai multe încălcări distincte, în condițiile în care, dimpotrivă, este vorba despre o încălcare unică concretizată în mod progresiv atât prin acorduri, cât și prin practici concertate.

32 În aceste împrejurări, o întreprindere care a participat la o încălcare prin comportamente care îi sunt proprii, care intră în sfera de aplicare a noțiunilor de acord sau de practică concertată având un obiect anticoncurențial în înțelesul articolului 81 alineatul (1) CE și care au drept scop să contribuie la realizarea încălcării în ansamblul său, poate avea de asemenea răspunderea, pentru toată perioada participării sale la încălcarea respectivă, pentru comportamentele altor întreprinderi în cadrul aceleiași încălcări (Hotărârea Comisia/Anic Partecipazioni, punctul 31 de mai sus, punctul 83).

33 Rezultă din această hotărâre că, pentru a stabili existența unei încălcări unice și continue, Comisia trebuie să dovedească că întreprinderea a intenționat să contribuie prin propriul comportament la obiectivele comune urmărite de totalitatea participanților și că a avut cunoștință despre comportamentul efectiv, preconizat sau chiar manifestat de alte întreprinderi în urmărirea acelorași scopuri, sau că putea să le prevadă în mod rezonabil și că era pregătită să accepte riscul care decurge din acestea (Hotărârea Comisia/Anic Partecipazioni, punctul 31 de mai sus, punctul 87).

34 Astfel, înțelegerile nu pot fi considerate elemente constitutive ale unui acord anticoncurențial unic decât dacă se dovedește că acestea fac parte dintr-un plan global care urmărește un obiectiv comun. În plus, doar dacă întreprinderea, în cazul în care a participat la aceste înțelegeri, a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască faptul că, procedând astfel, se alătura unui acord unic, participarea sa la înțelegerile respective poate constitui expresia aderării sale la acest acord (Hotărârea Tribunalului din 15 martie 2000, Cimenteries CBR și alții/Comisia, T-25/95, T-26/95, T-30/95-T-32/95, T-34/95-T-39/95, T-42/95-T-46/95, T-48/95, T-50/95-T-65/95, T-68/95-T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 și T-104/95, Rec., p. II-491, punctele 4027 și 4112).

35 Astfel, rezultă din această jurisprudență că, pentru a stabili participarea la o încălcare unică și continuă, trebuie îndeplinite trei condiții, și anume existența unui plan global care urmărește un obiectiv comun, contribuția cu intenție a întreprinderii la acest plan și faptul că aceasta avea cunoștință (dovedită sau prezumată) despre comportamentele ilicite ale celorlalți participanți.

36 Așadar, decizia trebuie examinată în lumina acestor condiții.

Cu privire la calificarea comportamentului ilicit în cauză

— Cu privire la existența unui plan global care urmărește un obiectiv comun

37 În ceea ce privește, în primul rând, existența unui plan global care urmărește un obiectiv comun, Comisia arată că întreprinderile în cauză urmăreau scopul economic de a denatura evoluția prețurilor.

38 Cu toate acestea, noțiunea de obiectiv comun nu poate fi determinată printr-o referire generală la denaturarea concurenței pe piața vizată de încălcare, din moment ce afectarea concurenței constituie, ca obiect sau ca efect, un element constitutiv al oricărui comportament care intră în domeniul de aplicare al articolului 81 alineatul (1) CE. O asemenea definiție a noțiunii de obiectiv comun ar risca să priveze noțiunea de încălcare unică și continuă de o parte din sensul acesteia, în măsura în care ar avea drept consecință faptul că mai multe comportamente referitoare la un sector economic, interzise de articolul 81 alineatul (1) CE, ar trebui calificate în mod sistematic drept elemente constitutive ale unei încălcări unice.

39 În speță, rezultă din decizie că obiectivul comun urmărit în diferite moduri care se înscriau într-un plan global era stabilirea și menținerea unui nivel ridicat al prețului pentru prestarea serviciilor de mutări internaționale în Belgia și împărțirea pieței. Acest obiectiv comun este descris în detaliu în considerentele (314) și (322)-(344) ale deciziei.

40 Cele două practici la care a participat reclamanta urmăreau, ca și acordul scris privind prețurile, un obiectiv comun, și anume restrângerea concurenței între participanții la înțelegere, prin stabilirea unui nivel al prețului mai ridicat decât cel care ar fi existat în lipsa acordurilor. Comisioanele plătite concurenților care nu obținuseră contractul îi descurajau puternic pe aceștia să propună un preț competitiv, iar prin schimbul de informații referitoare la ofertele lor efectuat în contextul DDC-urilor, participanții la înțelegere au restrâns concurența prin intermediul prețurilor. În plus, acordul privind DDC-urile permitea participanților să mențină prețurile la un nivel superior celui care ar fi existat în lipsa unui astfel de acord.

41 În sfârșit, o încălcare unică și continuă poate urmări foarte bine obiectivul dublu de a influența prețurile și de a împărți piața. Acest argument nu este, așadar, susceptibil de a repune în discuție existența unei astfel de încălcări, la fel ca în cazul argumentului conform căruia nu toate părțile la acordul privind prețurile, pe de o parte, și la

acordurile privind comisioanele și DDC-urile, pe de altă parte, sunt identice. Astfel, simpla împrejurare că fiecare întreprindere participă la încălcare sub forme proprii nu afectează calificarea încălcării ca fiind o încălcare unică și continuă (Hotărârea Tribunalului din 8 iulie 2008, BPB/Comisia, T-53/03, Rep., p. II-1333, punctul 260).

— Cu privire la contribuția intenționată a reclamantei la planul global

42 În ceea ce privește, în al doilea rând, contribuția reclamantei la încălcare, nu se contestă că aceasta a participat la două dintre cele trei practici descrise în decizie, și anume la acordul privind comisioanele și la acordul privind DDC-urile.

43 În schimb, reclamanta nu a participat niciodată la acordul scris privind prețurile. Or, dacă unei întreprinderi care a participat la o încălcare prin comportamente care îi sunt proprii i se poate angaja răspunderea și pentru comportamentele altor întreprinderi în cadrul aceleiași încălcări, acest lucru este valabil doar pentru perioada participării sale la încălcarea respectivă (Hotărârea Comisia/Anic Partecipazioni, punctul 31 de mai sus, punctul 83). În consecință, reclamantei nu i se poate angaja răspunderea pentru comportamente care încetaseră cu mai mult de cinci ani înaintea aderării sale la înțelegere.

44 Cu toate acestea, în decizie, Comisia nu a constatat o încălcare de către reclamantă a articolului 81 alineatul (1) CE decât pentru perioada 14 februarie 1997-4 august 2003, perioadă în care reclamanta a participat la toate formele de manifestare a înțelegerii. Prin urmare, Comisia a ținut seama în mod corespunzător de faptul că aceasta nu a participat la înțelegere decât începând cu anul 1997.

45 În plus, afirmațiile reclamantei, conform cărora acordurile privind comisioanele și DDC-urile nu se aplicau simultan, iar mecanismele referitoare la comisioane au fost ocazionale sunt lipsite de pertinență în măsura în care, contrar celor pretinse de reclamantă, aceste două practici aveau în comun același obiectiv.

— Cu privire la cunoașterea de către reclamantă a comportamentelor ilicite

46 În ceea ce privește, în al treilea rând, problema dacă reclamanta avea cunoștință despre comportamentele ilicite ale celorlalți participanți la înțelegere, trebuie subliniat că în timpul participării acesteia nu au avut loc reuniuni anticoncurențiale. Totuși, faptul că reclamanta nu a asistat niciodată la o astfel de reuniune nu este determinant, întrucât funcționarea înțelegerii evidențiază că membrii săi nu trebuiau să participe la reuniuni pentru a fi informați despre acordurile privind comisioanele sau DDC-urile sau pentru a lua partea la acestea. Acordurile erau încheiate în general prin telefon, prin e-mail și/sau prin fax.

47 În plus, reclamanta trebuia să aibă în mod necesar cunoștință despre comportamentele ilicite ale celorlalți participanți, dat fiind că practica privind comisioanele și DDC-urile se baza pe o cooperare reciprocă cu parteneri care erau diferiți de fiecare dată. Astfel, acest sistem se baza pe principiul *do ut des*, în măsura în care fiecare întreprindere care plătea un comision sau furniza un DDC se aștepta să aibă în viitor posibilitatea de a beneficia ea însăși de acest sistem și de a obține comisioane sau DDC-uri. În consecință, contrar celor pretinse de reclamantă, aceste mecanisme nu erau ocazionale, ci prezentau o legătură de complementaritate.

48 Afirmația reclamantei conform căreia nu avea cunoștință despre acordurile scrise și nu luase cunoștință de practica privind comisioanele înainte de anul 1997, este

lipsită de pertinență, în măsura în care, în decizie, se reține că reclamantei îi revine răspunderea pentru încălcare doar începând cu această dată. Cel mai târziu în anul 1997, atunci când reclamanta a acceptat primul comision, aceasta a luat cunoștință de faptul că niciuna dintre întreprinderi nu își exercita activitățile în condiții normale de concurență. Reclamanta avea, așadar, cunoștință despre comportamentele ilicite, precum și despre obiectivul anticoncurențial urmărit de celelalte întreprinderi.

49 În consecință, Comisia a concluzionat în mod întemeiat că reclamanta avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință despre comportamentele ilicite ale celorlalți participanți la înțelegere.

50 Din considerațiile precedente rezultă că Comisia a constatat în mod întemeiat că reclamanta luase parte la încălcarea unică și continuă descrisă în decizie. Prin urmare, primul motiv trebuie respins.

2. *Cu privire la al doilea motiv referitor la calcularea cuantumului de bază*

Argumentele părților

51 Prin intermediul celui de al doilea motiv, reclamanta invocă faptul că Comisia nu a respectat principiile proporționalității și egalității de tratament la calcularea cuantumului de bază al amenzii.

52 În opinia reclamantei, cuantumul de bază este calculat într-un mod foarte extins, întrucât cifra sa de afaceri care are o legătură directă sau indirectă cu încălcarea ar fi în mod clar inferioară sumei de 1 441 149 de euro avută în vedere de Comisie. Astfel, încălcarea ar fi avut incidență doar asupra a 1 % din dosarele având ca obiect servicii de mutări internaționale tratate de reclamantă în anul 2002. Reclamanta consideră că nu trebuie să se țină seama de cifra de afaceri totală aferentă serviciilor de mutări internaționale, ci de o cifră de afaceri care corespunde serviciilor care pot avea în mod rezonabil o legătură, directă sau indirectă, cu încălcările săvârșite de aceasta.

53 Reclamanta arată că acest caracter disproporționat și inegal al metodei urmate de Comisie rezultă în egală măsură din proporția dintre cifra de afaceri luată în considerare și numărul de încălcări constatate (18 476 de euro pentru reclamantă față de aproximativ 7 000 de euro pentru Allied Arthur Pierre, Interdean și Ziegler). În plus, acest cuantum de 18 476 de euro ar fi disproporționat în raport cu valoarea medie a unui serviciu de mutare internațională prestat de reclamantă (4 650 de euro).

54 Comisia consideră că argumentele invocate de reclamantă sunt nefondate sau chiar inoperante. De îndată ce Comisia va fi stabilit care sunt bunurile sau serviciile care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, valoarea vânzărilor tuturor acestor bunuri sau servicii ar putea fi luată în considerare pentru a stabili cuantumul de bază al amenzii.

Aprecierea Tribunalului

55 Reclamanta contestă cifra de afaceri, care are legătură directă sau indirectă cu încălcarea, reținută de Comisie.

56 Contrar afirmațiilor Comisiei, prezentul motiv nu este inoperant. Astfel, dacă, pentru calcularea cuantumului de bază al amenzii, în locul sumei de 1 441 149 de euro, Comisia ar fi avut în vedere exclusiv valoarea vânzărilor pretins afectate de încălcare, și anume, în opinia reclamantei, 1 % din această sumă, respectiv 14 411,49 euro, cuantumul de bază s-ar ridica la suma de 18 374,65 euro și ar rămâne, așadar, mult sub plafonul de 10 % aplicat în speță reclamantei.

57 Cu toate acestea, argumentul, conform căruia ar trebui luată în considerare doar valoarea vânzărilor afectate efectiv de încălcare se întemeiază pe o interpretare eronată a punctului 13 din Orientările din 2006. Acest punct prevede următoarele:

„Pentru a determina cuantumul de bază al amenzii care urmează să fie aplicată, Comisia utilizează valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea […]"

58 Contrar afirmațiilor reclamantei, din această dispoziție nu reiese că doar valoarea vânzărilor rezultată din mutările afectate în mod real de practicile ilicite poate fi luată în considerare pentru a calcula cuantumul relevant al vânzărilor.

59 Astfel, modul de redactare a punctului 13 din Orientările din 2006 face referire la „vânzări […] care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea", iar nu la „vânzări afectate de încălcare". Formularea punctului 13 are în vedere, așadar, vânzările realizate pe piața relevantă. Acest aspect rezultă de altfel în mod clar din versiunea în limba germană a punctului 6 din Orientările din 2006, în care este vorba despre „Umsatz auf den vom Verstoß betroffenen Märkten" (vânzări realizate pe pieţele afectate de încălcare). *A fortiori*, punctul 13 din Orientările din 2006 nu are în vedere exclusiv cazurile în privința cărora Comisia dispune de mijloace de probă scrise pentru dovedirea încălcării.

60 Această interpretare este consolidată de obiectivul normelor comunitare de concurență. Astfel, interpretarea propusă de reclamantă ar presupune că, pentru a determina cuantumul de bază al amenzilor care trebuie aplicate în cauzele având ca obiect înțelegeri, Comisia ar fi obligată să stabilească în fiecare caz care sunt vânzările individuale care au fost afectate de înțelegerea respectivă. O astfel de obligație nu a fost impusă niciodată de instanțele Uniunii și nu există niciun indiciu că Comisia intenționa să își impună o asemenea obligație în Orientările din 2006.

61 În plus, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că partea din cifra de afaceri care provine din mărfurile care fac obiectul încălcării este de natură să dea o indicație corectă privind amploarea încălcării pe piața relevantă (Hotărârea Curții din 7 iunie 1983, Musique Diffusion française și alții/Comisia, 100/80-103/80, Rec., p. 1825, punctul 121). În special, cifra de afaceri realizată cu privire la produsele care au făcut obiectul unei practici restrictive constituie un element obiectiv care exprimă în mod corect nocivitatea acestei practici pentru concurența normală (Hotărârea Tribunalului din 11 martie 1999, British Steel/Comisia, T-151/94, Rec., p. II-629, punctul 643, și Hotărârea din 8 iulie 2008, Saint-Gobain Gyproc Belgium/Comisia, T-50/03, nepublicată în Repertoriu, punctul 84). Acest principiu a fost reluat în Orientările din 2006.

62 Rezultă că cifrele prezentate de reclamantă, și anume proporția dintre cifra de afaceri luată în considerare și numărul de încălcări constatate, sunt lipsite de pertinență. Acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât, în cauzele având ca obiect înțelegeri, care sunt secrete prin natura lor, este inevitabil ca anumite înscrisuri care atestă manifestări ale unor practici anticoncurențiale să nu fie descoperite. În speță, ar fi fost efectiv imposibil să se identifice elemente referitoare la fiecare dintre mutările afectate.

63 În consecință, al doilea motiv trebuie respins.

3. *Cu privire la al treilea motiv referitor la lipsa unei diferențieri*

Argumentele părților

64 În cadrul celui de al treilea motiv, reclamanta invocă nerespectarea principiilor proporționalității și egalității de tratament în ceea ce privește aplicarea uniformă a ratei de 17 %, care reflectă gravitatea încălcării în temeiul punctului 19 din Orientările din 2006.

65 Reclamanta impută Comisiei că a calculat amenda, aplicând tuturor întreprinderilor în cauză aceeași rată de 17 % pentru gravitatea încălcării și pentru suma suplimentară aplicată cu titlu de descurajare, fără a ține seama de rolul părților în cadrul înțelegerii și de natura practicilor la care au luat parte acestea. Faptul că toate întreprinderile sunt tratate astfel în mod identic în condițiile în care acestea s-ar afla în situații considerabil diferite ar avea drept urmare aspectul că reclamanta ar fi sancționată relativ mai grav decât o întreprindere cu privire la care s-a stabilit că a avut un rol important în cadrul înțelegerii. Astfel, raportul dintre cuantumul amenzii și numărul de încălcări constatate s-ar ridica la suma de 23 462 de euro pentru reclamantă și la numai 6 736 de euro pentru Allied Arthur Pierre. Atunci când încălcarea este săvârșită de mai multe părți, Comisia ar fi totuși obligată să țină seama de gravitatea fiecărei participări. În opinia acesteia, diferența între rolurile avute de părțile în cauză în cadrul înțelegerii impune Comisiei obligația să stabilească o diferențiere.

66 Comisia pretinde că amenda aplicată în final reclamantei este deja „foarte redusă" ca urmare a aplicării plafonului amenzii. Astfel, chiar dacă calculul amenzii ar fi ajustat pentru motivele invocate de reclamantă, amenda nu ar fi redusă într-o asemenea măsură. În plus, Comisia contestă afirmațiile reclamantei.

Aprecierea Tribunalului

67 Mai întâi, trebuie subliniat că ideea, conform căreia ar trebui să existe un raport liniar între numărul de probe scrise pentru dovedirea încălcării săvârșite de reclamantă și procentul care reflectă gravitatea acestei încălcări, este eronată. Astfel, în cauzele având ca obiect înțelegeri, care sunt secrete prin natura lor, este inevitabil ca anumite înscrisuri care atestă manifestări ale unor practici anticoncurențiale să nu fie descoperite, în special în cazul în care Comisia nu a efectuat inspecții la sediul reclamantei.

68 În ceea ce privește lipsa diferențierii, trebuie să se facă trimitere la observațiile Tribunalului din cadrul celui de al treilea motiv invocat în cauza Team Relocations/Comisia (T-204/08, punctul 80 și următoarele din hotărâre) și din cadrul celui de al doilea motiv invocat de Gosselin în cauza Gosselin/Comisia (T-208/08, punctul 124 și următoarele din hotărâre). Cu toate acestea, se impune constatarea faptului că, în speță, aplicarea plafonului de 10 % a determinat deja o reducere foarte importantă a amenzii. Astfel, în timp ce cuantumul de bază al amenzii a fost fixat la suma de 1,83 milioane de euro, amenda aplicată se ridică la suma de 395 000 de euro. În aceste condiții, nu se poate avea în vedere ca o apreciere diferită a gravității, care ar trebui realizată înainte de aplicarea plafonului, să poată determina o reducere a amenzii finale. Astfel, ținând seama de natura încălcării săvârșite de reclamantă, proporția valorii vânzărilor, determinată în funcție de gradul de gravitate a încălcării, ar trebui, în temeiul punctului 23 din Orientările din 2006, să se situeze „la limita superioară a intervalului". Or, chiar dacă se presupune că Tribunalul, în cadrul exercitării competenței sale de fond, consideră că, în cadrul stabilirii gravității și în ceea ce privește suma suplimentară, trebuie să se aplice o rată de 15,1 %, cuantumul de bază al amenzii s-ar ridica la suma de 1,63 milioane de euro, fiind mult superioară plafonului.

69 În măsura în care reclamanta susține că gravitatea relativă a participării sale este mai puțin importantă decât cea a altor întreprinderi implicate, argumentele dezvoltate în susținerea acestei afirmații nu pot, așadar, să influențeze, în speță, cuantumul final al amenzii aplicate.

70 Prin urmare, al treilea motiv trebuie respins.

4. *Cu privire la al patrulea motiv referitor la impunerea amenzii maxime*

Argumentele părților

71 Prin intermediul acestui motiv, reclamanta invocă nerespectarea principiilor proporționalității și egalității de tratament, în măsura în care Comisia i-a aplicat amenda maximă prevăzută de Regulamentul nr. 1/2003, și anume 10 % din cifra de afaceri aferentă exercițiului financiar precedent.

72 În opinia reclamantei, faptul că aplicarea plafonului a determinat o reducere atât de substanțială, și anume de la 1 830 000 de euro la 395 000 de euro, arată deja *per se* caracterul nerezonabil și disproporționat al amenzii și al modului de calcul utilizat de Comisie. În plus, Comisia ar fi încălcat principiile proporționalității și egalității de tratament prin faptul că a aplicat amenda maximă admisă unui participant care ar fi avut un rol restrâns în cadrul înțelegerii și o influență modestă pe piață.

73 Comisia consideră că acest motiv este lipsit de conținut autonom.

Aprecierea Tribunalului

74 Se impune constatarea faptului că prezentul motiv, întemeiat pe impunerea amenzii maxime, este lipsit de conținut autonom în raport cu alte motive care privesc cuantumul amenzii. Simplul fapt că amenda aplicată în final se ridică la 10 % din cifra de afaceri a reclamantei, în timp ce acest procent este mai redus în privința altor participanți la înțelegere, nu poate constitui o încălcare a principiului egalității de tratament sau a principiului proporționalității. Astfel, această consecință este inerentă interpretării plafonului de 10 % drept prag unic de reducere care se aplică după o eventuală reducere a amenzii în temeiul unor circumstanțe atenuante sau al principiului proporționalității.

75 Totuși, înmulțirea cuantumului, stabilit în funcție de valoarea vânzărilor, cu numărul anilor de participare la încălcare poate implica faptul că, în cadrul Orientărilor din 2006, aplicarea plafonului de 10 % prevăzut la articolul 23 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 urmează să fie de acum înainte mai degrabă regula decât excepția pentru orice întreprindere care își desfășoară activitatea în principal pe o singură piață și care a participat pentru o perioadă mai mare de un an la o înțelegere. În acest caz, orice diferențiere în funcție de gravitatea sau de anumite circumstanțe atenuante nu va mai fi în mod normal susceptibilă să se transfere asupra unei amenzi care a fost redusă pentru a ajunge la valoarea de 10 %. Absența diferențierii în ceea ce privește amenda finală care rezultă din aceasta reprezintă o problemă care, având în vedere principiul individualizării pedepselor și a sancțiunilor, este inerentă noii metodologii. Această problemă poate necesita ca Tribunalul să își exercite pe deplin competența sa de fond în cazurile concrete în care simpla aplicare a Orientărilor din 2006 nu permite o diferențiere adecvată. Tribunalul consideră totuși că această situație nu se regăsește în speță (a se vedea în această privință, de asemenea, punctul 81 și următoarele de mai jos).

76 În consecință, al patrulea motiv trebuie respins.

5. *Cu privire la al cincilea motiv referitor la circumstanțe atenuante*

Argumentele părților

77 Prin intermediul ultimului motiv, reclamanta invocă nerespectarea principiilor protecției încrederii legitime și egalității de tratament, precum și existența unei erori de apreciere a Comisiei, în măsura în care aceasta nu a reținut nicio circumstanță atenuantă.

78 Reclamanta consideră că îndeplinește condițiile pentru a beneficia de o serie de circumstanțe atenuante definite la punctul 29 din Orientările din 2006. În special, aceasta ar fi încetat orice implicare în săvârșirea unor încălcări de la primele intervenții ale Comisiei; participarea sa la încălcare ar fi fost foarte limitată; aceasta ar fi cooperat efectiv și ar fi transmis întotdeauna toate datele necesare și utile Comisiei. În plus, reclamanta nu ar fi contestat faptele și ar fi dat dovadă de o mare discreție în cadrul procedurii, reacționând în mod limitat la comunicarea privind obiecțiunile și neparticipând la audiere. Atitudinea sa ar fi, așadar, conformă cu ceea ce se așteaptă din partea întreprinderilor care doresc să beneficieze de o tranzacție în temeiul Comunicării Comisiei privind desfășurarea procedurilor de tranzacție în vederea adoptării de decizii în temeiul articolelor 7 și 23 din Regulamentul nr. 1/2003 în cazurile privind cartelurile (JO 2008, C 167, p. 1) și al Regulamentului (CE) nr. 622/2008 al Comisiei din 30 iunie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 773/2004 în ceea ce privește desfășurarea procedurii de tranzacționare în cazurile privind cartelurile (JO L 171, p. 3).

79 Comisia contestă argumentele reclamantei și consideră, în plus, că acest motiv nu poate fi în orice caz util reclamantei, întrucât, din cauza aplicării plafonului, amenda impusă societății Putters ar fi deja „foarte redusă".

Aprecierea Tribunalului

80 Precum în cadrul celui de al treilea motiv, Comisia repune în discuție utilitatea motivului invocat de reclamantă. În această privință, se impune constatarea faptului că, în speță, o reducere a amenzii ca urmare a luării în considerare a circumstanțelor atenuante nu ar putea să determine efectiv o reducere a amenzii finale. Astfel, dat fiind că aplicarea plafonului de 10 % a determinat deja o reducere foarte importantă a amenzii și având în vedere natura circumstanțelor atenuante invocate de reclamantă, Tribunalul, în cadrul exercitării competenței sale de fond, apreciază că luarea în considerare a acestor circumstanțe, care ar trebui să aibă loc înainte de aplicarea plafonului, nu poate avea drept rezultat o reducere a amenzii finale. Prin urmare, după cum a subliniat Comisia în mod întemeiat, chiar dacă calculul amenzii a fost ajustat pentru motivele invocate de reclamantă, amenda nu ar fi redusă într-o asemenea măsură. Se subliniază din nou că această consecință este inerentă interpretării plafonului de 10 % drept simplu plafon de reducere, care se aplică după o eventuală reducere a amenzii în temeiul unor circumstanțe atenuante.

81 Cu titlu suplimentar, Tribunalul va examina totuși argumentele invocate de reclamantă.

82 În primul rând, reclamanta arată că a încetat orice implicare în săvârșirea unor încălcări de la primele intervenții ale Comisiei. Este adevărat că prima liniuță a punctului 29 din Orientările din 2006 prevede că cuantumul de bază al amenzii poate fi redus atunci când întreprinderea implicată face dovada că a încetat încălcarea de la primele intervenții ale Comisiei. Totuși, teza următoare precizează că circumstanța atenuantă în cauză „nu se aplică acordurilor sau practicilor de natură secretă (în special cartelurilor)”. Prin urmare, Comisia a concluzionat în mod întemeiat că nu era vorba despre un motiv care poate să justifice reducerea amenzii.

83 În ceea ce privește, în al doilea rând, afirmația reclamantei conform căreia participarea sa la încălcare a fost foarte limitată, trebuie subliniat că, în privința acestei întreprinderi, Comisia dispune de probe scrise referitoare la 78 de cazuri concrete privind comisioane și DDC-uri. Este adevărat că încălcarea în cauză a evoluat în timp și că acordurile scrise care au fost aplicate în cursul primei etape a săvârșirii încălcării au fost ulterior abandonate. În consecință, proporția valorii vânzărilor care trebuie avută în vedere în temeiul punctului 19 din Orientările din 2006 ar putea, în principiu, să fie modulată în timp. Această împrejurare ar putea să justifice în egală măsură reducerea amenzii în temeiul unor circumstanțe atenuante.

84 Or, trebuie să se considere că respectivele comportamente la care a participat reclamanta nu reprezintă încălcări mai puțin grave decât acordurile scrise de stabilire a prețurilor sau stabilirea *ad hoc* a prețului pentru anumite mutări. Astfel, contrar afirmațiilor reclamantei, DDC-urile și comisioanele au avut, de asemenea, efecte asupra prețurilor (a se vedea punctul 28 de mai sus). În mod similar, în circumstanțele din speță, faptul că reclamanta nu a participat la reuniuni având un obiect anticoncurențial este lipsit de pertinență pentru aprecierea gravității încălcării, întrucât înțelegerea a funcționat cu ajutorul unor mecanisme care făceau ca astfel de reuniuni să fie inutile.

85 În ceea ce privește, în al treilea rând, pretinsa cooperare a reclamantei cu Comisia și necontestarea faptelor, trebuie subliniat că, potrivit constatărilor care figurează în considerentele (592) și (594) ale deciziei, cooperarea reclamantei s-a limitat la a răspunde la solicitările de informații referitoare la structura întreprinderii și la datele economice ale acesteia. Reclamanta nu a furnizat în mod voluntar probe privind încălcarea. În plus, contrar Comunicării Comisiei din 18 iulie 1996 privind neaplicarea de amenzi sau reducerea cuantumului acestora în cauzele având ca obiect înțelegeri (JO C 207, p. 4), Comunicarea privind cooperarea din 2002 nu prevede o reducere pentru simpla necontestare a materialității faptelor. În consecință, Comisia a concluzionat în mod întemeiat că niciuna dintre aceste circumstanțe nu era susceptibilă să justifice acordarea unei reduceri a cuantumului amenzii.

86 În sfârșit, reclamanta susține, în al patrulea rând, că atitudinea sa era conformă cu ceea ce se așteaptă din partea întreprinderilor care doresc să beneficieze de o tranzacție. Or, se impune constatarea faptului că Regulamentul nr. 622/2008 referitor la procedurile de tranzacționare în cazurile privind cartelurile nu a intrat în vigoare decât în iulie 2008, în timp ce decizia datează din martie 2008, iar comunicarea privind obiecțiunile a fost adusă la cunoștința reclamantei în octombrie 2006. Prin urmare, acest regulament nu era aplicabil în speță. În orice caz, procedura prevăzută în acest regulament nu a fost urmată.

87 Rezultă că ultimul motiv invocat de reclamantă trebuie respins.

88 Întrucât toate motivele invocate de reclamantă au fost respinse, acțiunea trebuie, în consecință, respinsă în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

89 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a opta)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Putters International NV la plata cheltuielilor de judecată.

Papasavvas Wahl Dittrich

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 16 iunie 2011.

Semnături

Cuprins

Situația de fapt ..... II - 3734

1. Obiectul litigiului ..... II - 3734

2. Reclamanta ..... II - 3735

3. Procedura administrativă ..... II - 3735

4. Decizia atacată ..... II - 3736

Procedura și concluziile părților ..... II - 3740

În drept ..... II - 3741

1. Cu privire la primul motiv referitor la participarea reclamantei la o înțelegere complexă și consolidată ..... II - 3741

Argumentele părților ..... II - 3741

Aprecierea Tribunalului ..... II - 3742

Cu privire la caracterul anticoncurențial al comisioanelor și al DDC-urilor ..... II - 3743

Cu privire la noțiunea de încălcare unică și continuă ..... II - 3744

Cu privire la calificarea comportamentului ilicit în cauză ..... II - 3745

— Cu privire la existența unui plan global care urmărește un obiectiv comun ..... II - 3745

— Cu privire la contribuția intenționată a reclamantei la planul global II - 3747

— Cu privire la cunoașterea de către reclamantă a comportamentelor ilicite ..... II - 3748

2. Cu privire la al doilea motiv referitor la calcularea cuantumului de bază. . . . . II - 3749

Argumentele părților . . . . . II - 3749

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3750

3. Cu privire la al treilea motiv referitor la lipsa unei diferențieri. . . . . II - 3753

Argumentele părților . . . . . II - 3753

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3754

4. Cu privire la al patrulea motiv referitor la impunerea amenzii maxime . . . . . II - 3755

Argumentele părților . . . . . II - 3755

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3756

5. Cu privire la al cincilea motiv referitor la circumstanțe atenuante . . . . . II - 3757

Argumentele părților . . . . . II - 3757

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3758

Cu privire la cheltuielile de judecată . . . . . II - 3760